

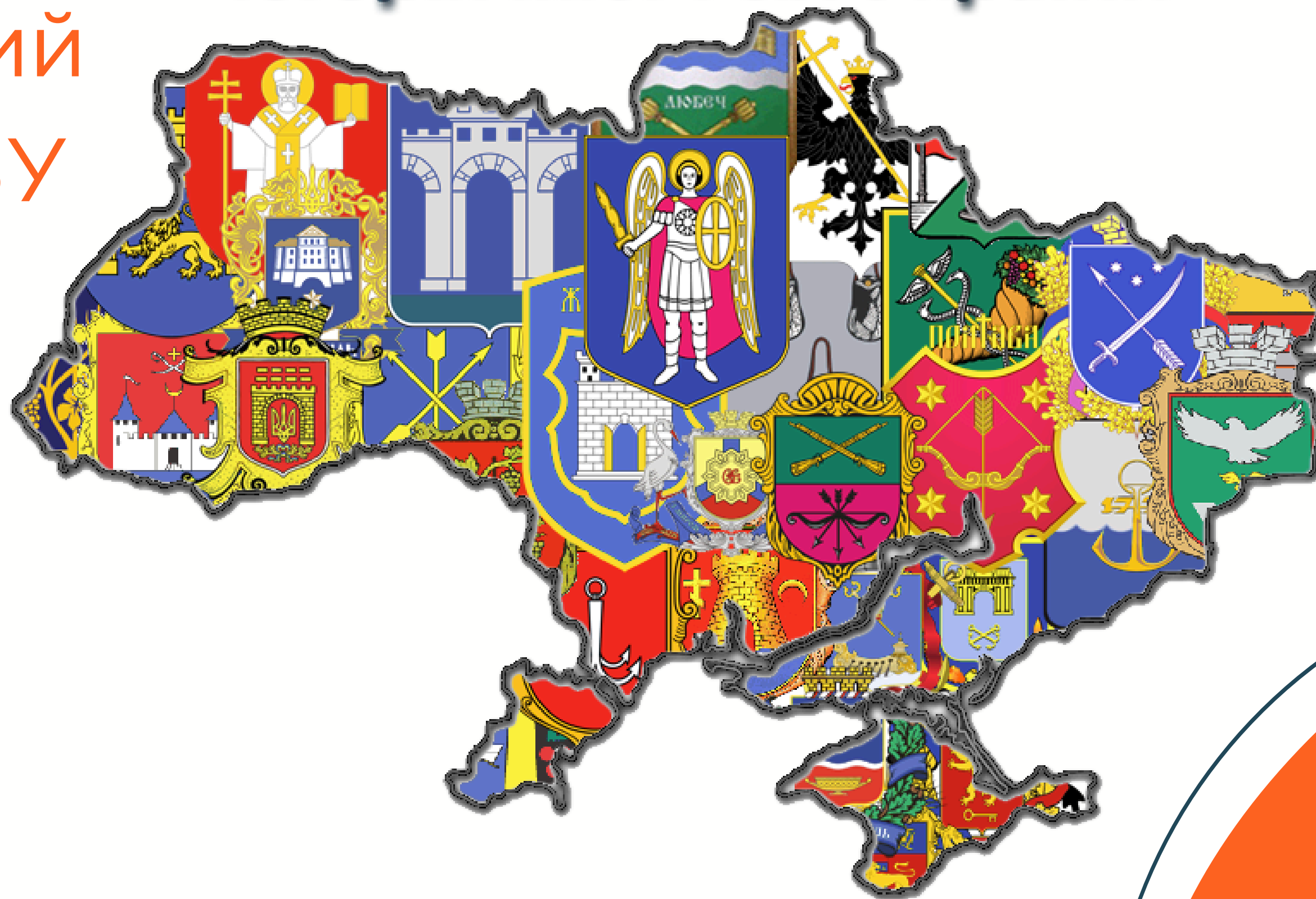
ІНТЕГРОВАНІЙ КРАЄЗНАВЧИЙ РЕСУРС “ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНИ”: СТРУКТУРА, ОСОБЛИВОСТІ, МОЖЛИВОСТІ

зав. сектора краєзнавчих інформаційних
ресурсів НІБУ
Ольга Покропивна

Електронний
краєзнавчий
ресурс НІБУ

Історія міст і сіл України

Унікальний

МЕТА

Акумуляція наукової та прикладної
інформації про населені пункти України

ПІДТРИМКА

Науковців, освітян, краєзнавців, дослідників

ВИСВІТЛЕННЯ

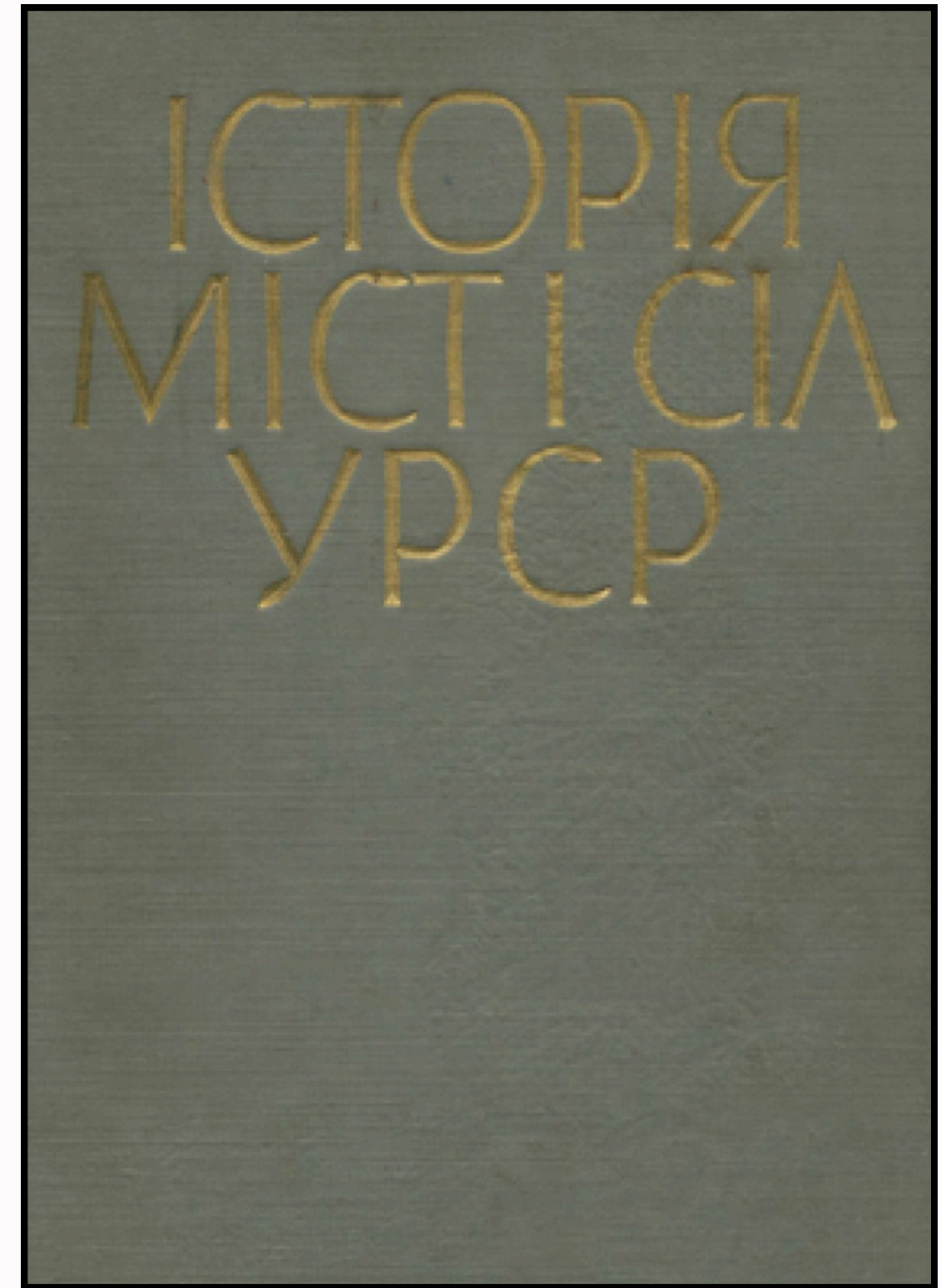
- Історії населених пунктів
- Адміністративно-територіального устрою України

- 1962 р. — наказ про підготовку 26-томного видання «Історії міст і сіл УРСР»

- 1963 р. — НІБУ координує роботу бібліотек

- Масова участь: історики, бібліотекарі, архівісти, краєзнавці

- Зведена картотека матеріалів з історії міст і сіл України (законсервована)

СТРУКТУРА РЕСУРСУ

**Картотека
матеріалів з
Історії міст і
сіл України**

**БД “Історія
міст і сіл
України”**

**БД “АТУ
України.
Зміни і
доповнення”**

**БД “АТУ
України.
Історични
й аспект”**

1

Відсканована картотека матеріалів з історії міст і сіл України, розміщена на сайті НІБУ

2

3

4

5

Головна	Каталоги	Електронна бібліотека «Історична спадщина України»	Проекти НІБУ	Бібліотекарю- краєзнавцю	Наші видання	Інформаційні ресурси на допомогу науковцям

Картотека матеріалів з історії міст і сіл України

[Генеральний алфавітний
каталог \(книги українською та
російською мовами\)](#)

[Каталог стародрукованих книг
іноземними мовами](#)

[Алфавітний каталог
періодичних та продовжуваних
видань](#)

[Картотека матеріалів з історії
міст і сіл України](#)

БД “Історія міст і сіл України”

1

2

3

4

5

Бібліотекарю-краєзнавцю

Краєзнавчі ресурси НІБУ

- НОВЕ В КРАЄЗНАВЧІЙ РОБОТІ БІБЛІОТЕК
- ПОШУК У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ БАЗАХ ДАНИХ
- ПУТІВНИК ПО КРАЄЗНАВЧИХ ВЕБ-РЕСУРСАХ
- ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНИ**
- АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ
- АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ. ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ
- ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА І ПРАКТИКА БІБЛІОТЕЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА

ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНИ

Електронний ресурс «Історія міст і сіл України» є продовженням всеукраїнського корпоративного проекту, розпочатого зі створення карткової зведеної картотеки з історії міст і сіл України ще у середині ХХ ст. Тепер це аналітична база даних, яка містить як ретроспективну інформацію з видань 19-20 ст., так і поточну інформацію нових досліджень з краєзнавства.

Звертаємо вашу увагу, що **пошук** можна здійснювати як за стандартними пошуковими полями (**автор, назва документа, ключове слово**), так і за **географічною назвою** (назва населеного пункту чи історичної місцевості) а також персоналіями (ім'я особи; назва установи; назва архітектурного чи природного об'єкта); бажано використовувати **словник** щоб уникнути інформаційного шуму.

Ресурс містить:

- понад 2100 **рубрик на персоналії осіб** та понад 3500 **рубрик на персоналії об'єктів** чи установ;
- більше 10 тис. географічних рубрик на назви населених пунктів, з них – близько 200 на назви історичних місцевостей (наприклад, Поділ – **історична місцевість** у межах міста Києва) та близько 500 – на назви **населених пунктів, які зникли** з мапи України з різних причин, як то: Мойсинці, село (1960 року затоплене водами Кременчуцького

Пошук у БД “Історія міст і сіл України”

1

Пошук у каталозі "Історія міст і сіл"

Географічна назва:

[Словник](#)

Ключові слова:

[Словник](#)

Назва документу (статті):

[Словник](#)

Автор, редактор, укладач, упорядник, художник, скульптор, архітектор:

[Словник](#)

Колективний автор (установа, організація):

[Словник](#)

Персоналія (особа):

[Словник](#)

Персоналія (об'єкт, колектив):

[Словник](#)

Місце видання:

[Словник](#)

Видавництво:

[Словник](#)

Рік

[Словник](#)

Пошук

2

3

4

5

БД “Адміністративно-територіальний устрій України. Зміни і доповнення”

Бібліотекарю-краєзнавцю

Краєзнавчі ресурси НІБУ

НОВЕ В КРАЄЗНАВЧІЙ РОБОТІ БІБЛІОТЕК

ПОШУК У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ БАЗАХ ДАНИХ

ПУТІВНИК ПО КРАЄЗНАВЧИХ ВЕБ-РЕСУРСАХ

ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНИ

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ. ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА І ПРАКТИКА БІБЛІОТЕЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ

Електронний ресурс «Адміністративно-територіальний устрій України. Зміни і доповнення», започаткований після схвалення Кабінетом Міністрів України «Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні» (розпорядження №333-р від 01.04.2014 р.) та у результаті прийняття законів про декомунізацію.

На сьогодні база даних «Адміністративно-територіальний устрій України. Зміни і доповнення» відображає інформацію про зміни в адміністративно-територіальному устрої України з 1991 року, такі, як:

- перейменування, зміна статусу адміністративних одиниць, зокрема, відповідно до оновленої класифікації населених пунктів (Закон «Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою» 3285-IX від 28 липня 2023 року);
- зміна меж чи підпорядкування адміністративних одиниць;
- утворення та склад нових районів (згідно з Постановою Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» № 807- IX від 17 липня 2020 року);
- створення об'єднаних територіальних громад та їх склад.

3 2024 року розпочато наповнення Ресурсу ретроспективними даними

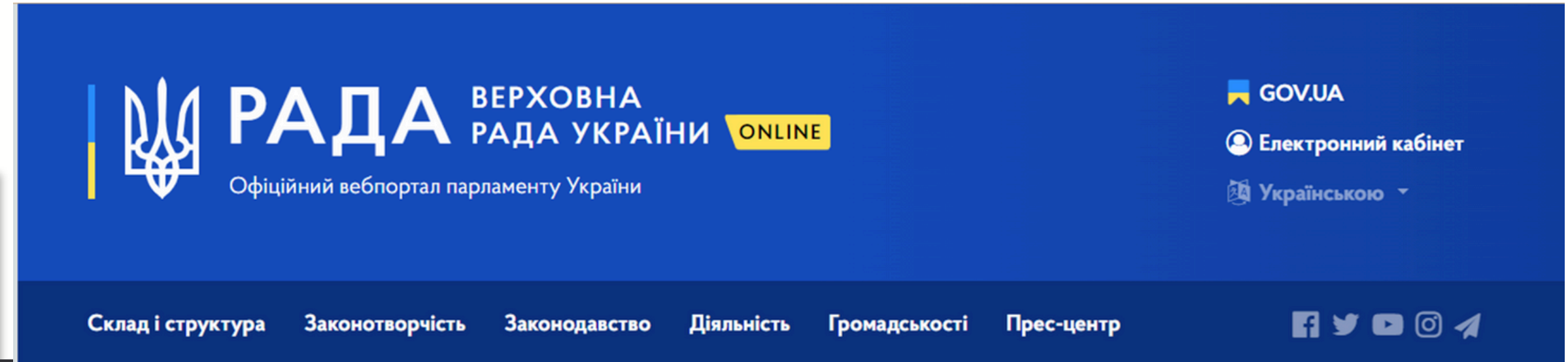
БД “Адміністративно-територіальний устрій України. Зміни і доповнення”

Містить відомості про

1. Перейменування населених пунктів
2. Зміну статусу, меж чи підпорядкування населених пунктів
3. Зняття населеного пункту з облікових даних
4. Створення територіальних громад
5. Утворення, ліквідацію або зміну меж адміністративних одиниць

БД “Адміністративно-територіальний устрій України. Зміни і доповнення”

ГАЗЕТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ОФІЦІЙНЕ ДРУКОВАНЕ ВИДАННЯ
ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

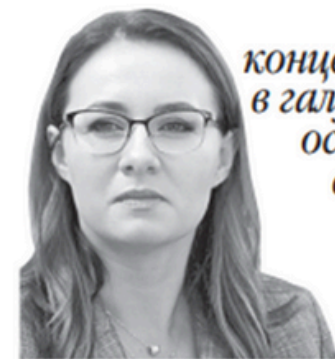
ВІВТОРОК, 17 ВЕРЕСНЯ 2024 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№188 (7848)

ЦИТАТА ДНЯ

ЮЛІЯ СВИРИДЕНКО:

Перший віцепрем'єр-міністр про єдиний портфель публічних інвестпроектів, який ухвалила Стратегічна інвестиційна палата України

«Представлено 750 концепцій. Із них понад 100 в галузях охорони здоров'я, освіти, транспорту та енергетики визначено як пріоритетні та рекомендовано для внесення до держбюджету-2025».

Оборону країни буде забезпечено

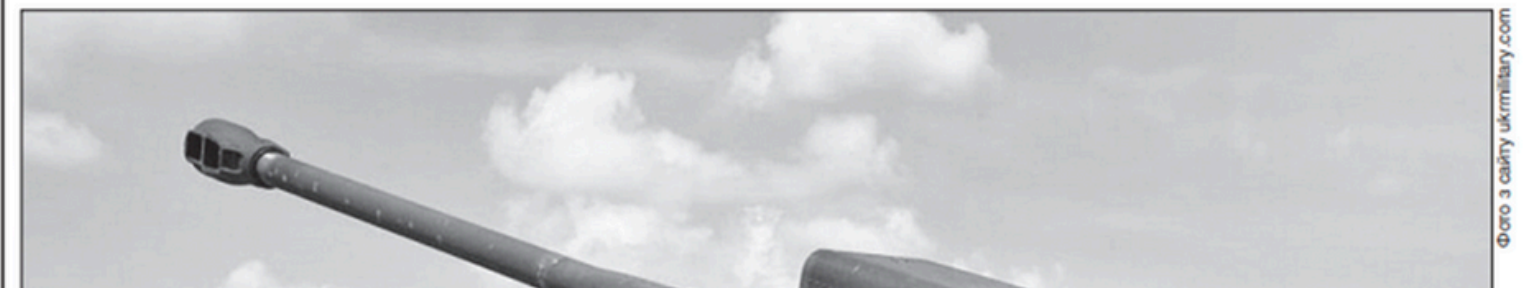

Фото з сайту ukrmilitary.com

БД “Адміністративно-територіальний устрій України. Історичний аспект”

1

2

3

4

5

Краєзнавчі ресурси НІБУ

[НОВЕ В КРАЄЗНАВЧІЙ РОБОТІ БІБЛІОТЕК](#)

[ПОШУК У СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ БАЗАХ ДАНИХ](#)

[ПУТІВНИК ПО КРАЄЗНАВЧИХ ВЕБ-РЕСУРСАХ](#)

[ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНИ](#)

[АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ](#)

[АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ. ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ](#)

[ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА І ПРАКТИКА БІБЛІОТЕЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА](#)

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ. ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

Спеціалізована база даних «Адміністративно-територіальний устрій. Історичний аспект» (БД) відображає історію змін в адміністративно-територіальному поділі України від часів Київської держави і до сьогодення і містить історичні, статистичні відомості, законодавчі, офіційні та картографічні документи, наукові дослідження про історичні українські землі та їх адміністративно-територіальні одиниці, котрі успадковувались від тих державних утворень, під протекторатом яких вони знаходились.

Пошуковий апарат «АТУ України. Історичний аспект»:

- ключові слова;
- назва (для пошуку назв документів);
- автор;
- рік видання.

БД “Адміністративно-територіальний устрій України. Історичний аспект”

Спеціалізована база даних “Адміністративно-територіальний устрій. Історичний аспект” відображає історію змін в адміністративно-територіальному поділі України від часів Київської держави і до сьогодення і містить історичні, статистичні відомості, законодавчі, офіційні та картографічні документи, наукові дослідження про історичні українські землі та їх адміністративно-територіальні одиниці, котрі успадковувались від тих державних утворень, під протекторатом яких вони знаходились.

Основними функціями Ресурсу є:

- Наукова;
- фондодображувальна;
- інформаційно-пошукова;
- довідкова;
- просвітницька.

МОЖЛИВОСТІ

Гнучкий пошук:

- пошук за географічною назвою, ключовими словами, персоналіями, видавництвами, роком видання;
- система словників, що зменшує кількість помилок при пошуку;
- актуалізація інформації щоквартально;
- відкритий і безкоштовний доступ без реєстрації.

Роль у збереженні історичної пам'яті

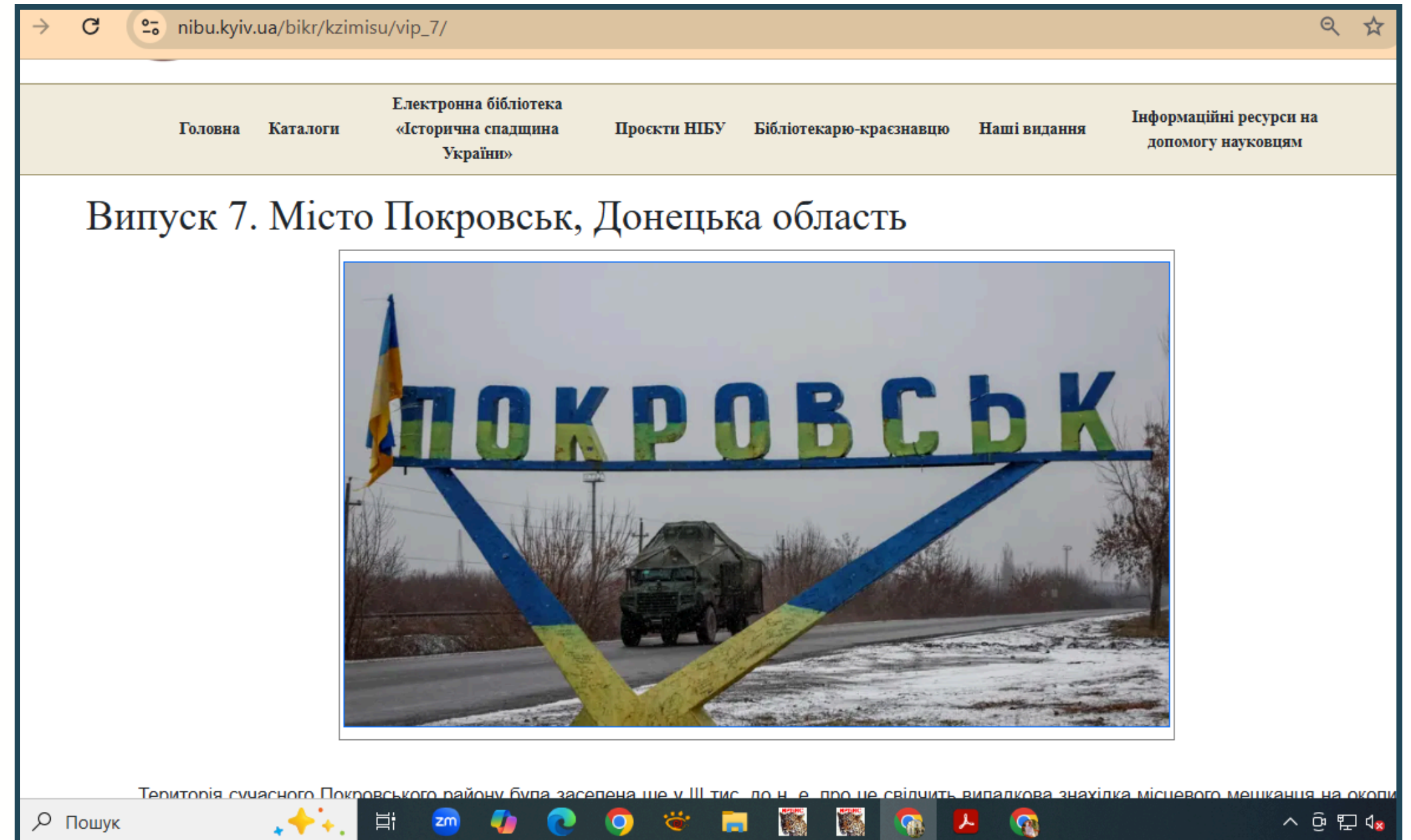
Ресурс крім основних функцій виконує і моральну місію: зберігає пам'ять про міста та села, які зазнали руйнувань чи опинилися під окупацією. Тому додатково фахівці НІБУ започаткували інформаційний цикл дописів «Міста і села України. Зруйновані війною»

**ЗБЕРЕЖЕННЯ
ІСТОРИЧНОЇ
ПАМ'ЯТІ**

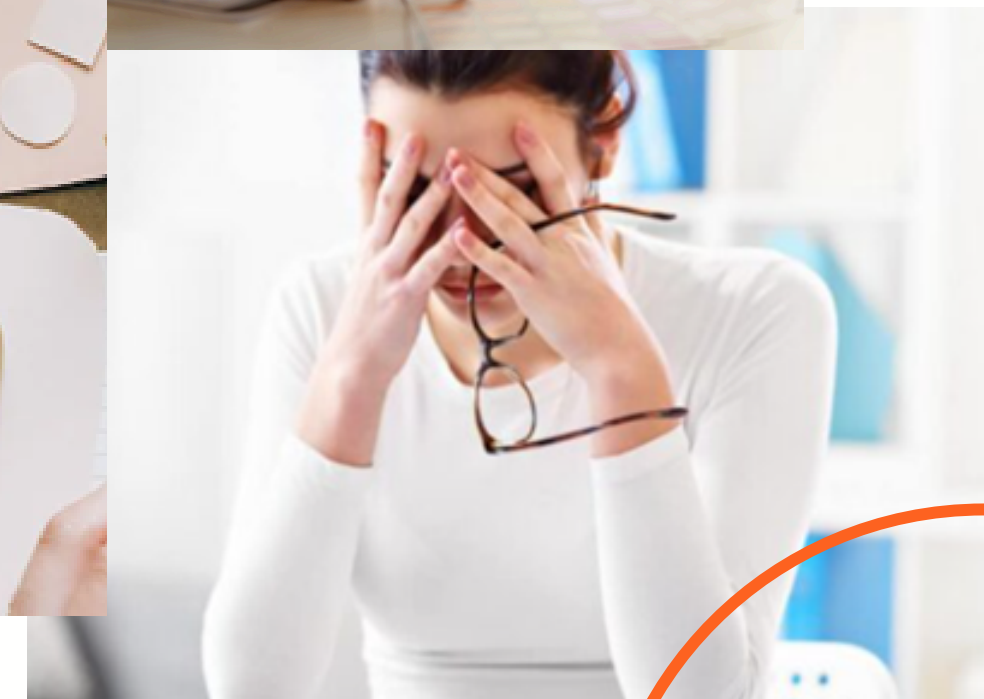

інформаційний цикл дописів «Міста і села України. Зруйновані війною»

Виклики

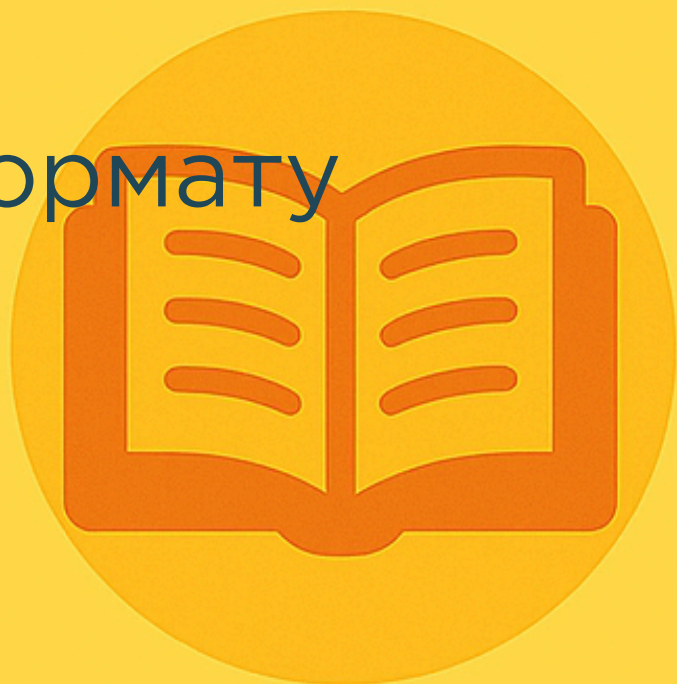
- Відсутність сталого фінансування
- Брак ІТ-фахівців для технічного розвитку
- Необхідність нових компетенцій для бібліотекарів, зокрема в маркетингу та роботі з соцмережами

ПЕРСПЕКТИВА

- Перехід до нового формату інтерфейсу
- Залучення молодих фахівців
- Створення авторитетного географічного файлу

Висновки

- 💡 Ресурс об'єднує минуле і сучасність
- 💡 Підтримує науку, освіту, краєзнавство
- 💡 Символ стійкості в умовах війни

***Дякую за
увагу***